

Lubura: 'Procjenitelj troškova' izračunao je prilično gluposti. HAKOM: Lubura aplikaciju koristi za osobni obračun

Đuro Lubura, sudski vještak za telekomunikacije na svom je Facebook profilu tesitrao 'procjenitelj troškova' te tvrdi kako 'stvari nisu niti blizu onakve kavima ih HAKOM prikazuje'

Foto: Dusko Jaramaz/PIXSELL Autor: Vecernji.hr

HAKOM je napravio '**Procjenitelj troškova**', svojevrsni tarifni kalkulator koji bi nam trebao pomoći pronaći najpovoljniju tarifu među šumom raznih tarifnih paketa i opcija koje nude telekom operatori.

Đuro Lubura, sudski vještak za telekomunikacije na svom je [Facebook profilu](#) tesitrao 'procjenitelj troškova' te tvrdi kako '**stvari nisu niti blizu onakve kavima ih HAKOM prikazuje**'.

U nastavku pročitajte cijelu objavu te reakciju HAKOM-a

Napravio sam četiri različita paketa usluga u mobilnim mrežama na pretplatu koji po mojem mišljenju odgovaraju različitim tipičnim društvenim skupinama. Prva skupina su mladi ljudi kojima ne treba gotovo ništa osim interneta – dakle minimalnih 100 minuta razgovora, 50 SMS poruka i čak 4 GB Interneta. Oni i onako sve rade preko Interneta. Druga skupina su stariji ljudi koji nemaju smartphone i uopće ne koriste Internet. Njima po mojoj procjeni treba samo 300 minuta razgovora i 100 SMS poruka. Treća skupina su prosječni korisnici srednje dobi, koriste se Internetom ali im je dosta 1 GB prometa mjesečno, 300 minuta razgovora i 100 SMS poruka. Četvrta skupina su malo napredniji korisnici koji utroše čak 600 minuta, 200 SMS poruka i 2 GB Interneta. Količina usluga po ovim zamišljenim skupinama u stvari nije niti važna, one su i onako samo primjer dok svatko svoju prosječnu potrošnju za izračun treba utvrditi na temelju prethodnih računa telekomunikacijskih usluga.

HAKOM-ov 'Procjenitelj troškova' u sve četiri zamišljene skupine potrošnje izračunao je prilično gluposti. U baš svim slučajevima Tele2 je po HAKOM-u prikazan kao najpovoljniji, dok moj izračun pokazuje da ovog trenutka u baš niti jednom slučaju nije tako. Također,

prema HAKOM-u bonbon baš i nije jeftin, dok je prema mojem izračunu ovog trenutka najjeftiniji u svakoj od ove četiri zamišljene skupine potrošnje. Ima tu svega... Prvo sam mislio da je neka slučajna pogreška, da nešto nisu stigli unijeti, pa sam izračune napravio dva puta da budem potpuno siguran kako to što HAKOM radi jednostavno sustavno ne valja. U svojem izračunu dao sam najpovoljniju cijenu koju određeni operator u ovom trenutku nudi za pojedinu zamišljenu skupinu potrošnje i to, radi usporedivosti, za novu pretplatu bez ugovorne obveze jer se ne može imati različite kriterije prema različitim operatorima kao što se pokazalo da HAKOM ima u svojem 'Procjenitelju troškova'.

HAKOM-ov 'Procjenitelj' nekima uvažava pogodnosti i to unaprijed (kao kod Tele2 kojima prikazuje uvjete za tarifu koje će vrijediti tek za godinu dana), a drugima prikazuje pogrešne tarife ili ne uvažava mogućnosti aktiviranja opcija. Također, HAKOM nudi za usporedbu tarife koje više uopće nije moguće aktivirati čime operatora neutemeljeno prikazuje povoljnijim (opet Tele2), a pojedine tarife jednostavno pogrešno računa i operatora prikazuje skupljim nego što stvarno jest (bonbon mreža).

Nažalost, dojmama sam kako je HAKOM bacio naše novce jer ovakav 'Procjenitelj troškova' koji nas pogrešno informira nema previše smisla. Bilo bi zanimljivo saznati koliko nas je ovaj ne baš previše upotrebljivi program koštao, kao i što se dogodilo s jednom ranijom aplikacijom procjenitelja troškova koja je još 2012. godine plaćena izvođaču ali nikad nije ugledala svjetlo dana. Ta ranija aplikacija imala je potpuno drugačiji koncept, HAKOM je potpisao da je tehnički ispravna, a i po mojim informacijama je davala potpuno točne izračune. Tu aplikaciju HAKOM nikad nije objavio i ponovno je platio izradu ovog programa s lošim konceptom i bez previše smisla. Ne znam kome u korist, no ne mogu se oteti dojmu kako nije u korist nas potrošača.

U nastavku pročitajte reakciju HAKOM-a:

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM) sa žaljenjem mora konstatirati kako samozvani stručnjak za telekomunikacije Đuro Lubura ne prestaje s napadima i nastavlja svoj rat sa HAKOM-om najnovijim pamfletom, koji je među ostalima, upućen i Vašoj redakciji, o čemu smo upoznati pa imamo potrebu na ovaj način reagirati.

Moramo se očitovati na njegov posljednji napad, ovoga puta na besplatnu internetsku aplikaciju "Procjenitelj troškova", koja je iznimno dobro primljena kod korisnika, a koju Lubura koristi kao sredstvo osobnog obračuna. Pritom, naravno, ne uzima u obzir što aplikacija u ovoj inačici trenutno računa, odnosno, kako je već pri njenom puštanju javno priopćeno, računa cijene bez popusta. Također, ne uzima u obzir razne pogodnosti koje proizlaze iz uvjeta korištenja i slične specifičnosti koje neke tarife imaju. Takve pogodnosti sami korisnici moraju uzeti u obzir što je jasno otpočetak, a izravni linkovi na tarife SVIH operatora itekako pomažu korisnicima da najbrže dođu do optimalne tarife za sebe.

Kao primjer, navest ćemo njegov izračun "za mlade" i upravo Bonbon tarifu koju najviše koristi i promovira u svojem pamfletu. Perfidno koristeći broj minuta razgovora, koji najviše odgovara upravo tarifi koju je izabrao za svoj pamflet - zbog posebnih uvjeta korištenja koji omogućuju reaktivaciju opcija u tarifi, i činjenice da u toj tarifi nema naplate uspostave poziva, pokušao je prikazati čitav trud HAKOM-a besmislenim. Naime, aplikacija u ovom trenutku ne može računati višekratnu reaktivaciju mjesečne opcije omogućene posebnim uvjetima korištenja te tarife, već izabire samo jednu opciju unutar mjeseca; onu koja najbliže odgovara unesenim minutama od strane korisnika aplikacije. U praksi to izgleda ovako: namjerno izabirući 100 minuta razgovora mjesečno, uz čak 152 poziva, spomenuta tarifa omogućuje dvaput aktivaciju najmanje i najjeftinije opcije s 50 minuta razgovora, a što onda ukupno košta manje nego da se aktivirala prva sljedeća opcija od 200 minuta, jer u

konkretnoj tarifi nema opcije od 100 minuta. Uspostava poziva se ne naplaćuju pa troška za čak 152 poziva u 100 minuta nema, za razliku od mnogih drugih tarifa. Isto tako internet promet od 4 GB je trenutno na popustu i košta upola manje nego u punoj cijeni, ali korisnicima je ionako jasno komunicirano da su izračuni bez ikakvih popusta, upravo stoga da poslije ne bi bilo iznenađenja na računima. Popuste operatori sami navode, ako ih imaju, i korisnici aplikacije ih mogu uzeti u obzir za promotivno razdoblje ako žele, a "Procjenitelj" prikazuje tarife svih operatora, upravo kako bi korisnici mogli provjeriti i tarife za koje je izračun pokazao da su nepovoljnije u odnosu na ponudu nekog drugog operatora.

Greške u aplikaciji su moguće, na njih smo nailazili i mi sami, kao i operatori, ali i neki korisnici kojima se i ovim putem zahvaljujemo, ali te greške su bile uzrokovane krivim unosima parametara pojedinih tarifa od strane operatora i ispravljene su odmah po uočavanju, a ne zato što algoritmi aplikacije nisu ispravni. Usput koristimo priliku izvijestiti da HT, kao najveći operator čiji je Bonbon brend, nije imao potrebu na ovaj način reagirati oko svoje tarife jer je jasno da posebni uvjeti korištenja, uz posebne navike uporabe usluga, mogu dovesti i do ovakvih rezultata.

Žalosno je da se od pojedinaca svaki trud i napor nastoji obezvrijediti, koliko god ovakvi projekti u konačnici imali pozitivne učinke na tržište i zadovoljstvo korisnika elektroničkih komunikacija.